

Показники роботи легкої промисловості України в 2010 р.

У легкій промисловості, як і в інших галузях економіки України, впродовж 2010 р. на фоні попереднього року спостерігалися позитивні тенденції розвитку, зокрема, стабілізація її роботи, нарощування обсягів виробництва продукції, поступове надолуження минулорічного спаду, зумовленого кризовими явищами в економіці та поглибленням системних проблем галузі (рис. 1).

За даними Держкомстату України, індекс обсягів виробництва продукції легкої промисловості за січень-грудень 2010 р. до відповідного періоду минулого року становив 107,8%, в тому числі у підгалузях: в текстильному виробництві – 114,1%, виробництві одягу, хутра та виробів з нього – 104,3, а у виробництві шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 106,4% (табл. 1).

ТАБЛИЦЯ 1 – Індеси промислової продукції за січень - грудень 2010 р.

Види економічної діяльності		Індеси промислової продукції, %		
Код (розділ, група, клас)	Назва	грудень 2010 р. до листопада 2010 р.	грудень 2010 р. до грудня 2009 р.	січень-грудень 2010 р. до січня-грудня 2009 р.
Підсекції DB+DC	<i>Легка промисловість</i>	100,2	112,3	107,8
17	Текстильне виробництво	94,6	121,9	114,1
18	Виробництво одягу; виробництво хутра та виробів з хутра	105,1	108,4	104,3
19	Виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	99,0	107,4	106,4

Обсяг реалізованої продукції легкої промисловості за 11 місяців 2010 р., порівняно з аналогічним періодом 2009 р., збільшився на 13,9% і становив 5,9 млрд.грн, з них найбільша частка (44,1%) – це текстильні товари, 27,1 – готовий одяг та вироби з хутра, 28,8% – вироби зі шкіри та взуття. За експертною оцінкою, загалом за рік реалізовано продукції галузі на суму 6,5 млрд.грн.

Нарощування виробництва сприяло збільшенню платежів до Державного бюджету. За даними ДПА, легка промисловість за 2010 р. забезпечила 231,1 млн.грн. бюджетних надходжень або 117,6% до 2009 р. У структурі бюджетних платежів 57,2% – це кошти, що надійшли від сплати податку на додану вартість (115,1% до 2009 р.), решта 42,8% – кошти від податку на прибуток підприємств галузі, що збільшилися на 20,6%, порівняно з попереднім роком.

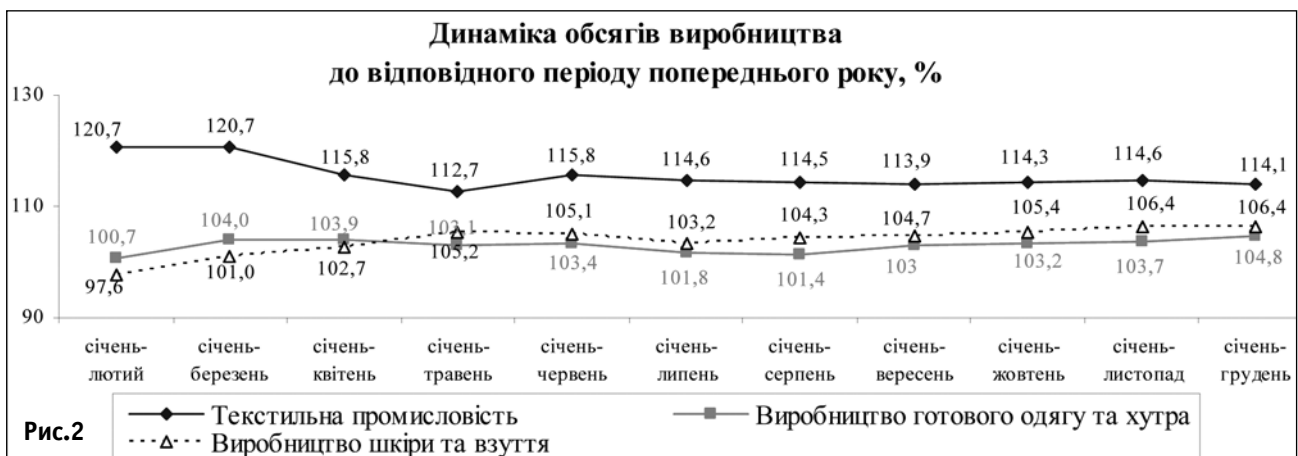
Протягом року більшість підприємств галузі (57,6%) працювали прибутково. За січень-листопад минулого року фінансовий результат (сальдо) від звичайної діяльності до оподаткування

становив 67,3 млн.грн. Зокрема, 53,9% підприємств з текстильного виробництва; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра отримали прибуток у розмірі 214,2 млн.грн., а 73,7% підприємств з виробництва шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – відповідно 71 млн.грн.

За 9 місяців поточного року інвестиції в основний капітал підприємств легкої промисловості збільшилися на 30,2%, порівняно з аналогічним періодом попереднього року і становили 273,7 млн.грн., причому найбільше коштів (65% від обсягу) було вкладено у текстильне виробництво.

У розрізі основних видів діяльності легкої промисловості в минулому році з найвищими позитивними темпами працювала **текстильна промисловість** (див. рис.2).

За 2010 р. індекс обсягів виробництва до 2009 р. становив 114,1%. Покращення показників роботи текстильної галузі пов'язано зі стабілізацією роботи підприємств з виробництва тканин.

У натуральному вираженні за цей період вироблено 5 тис. т пряді бавовняної та 87,8 млн. м² тканин, що відповідно становило 74,5 та 101,6% до 2009 р. Збільшилося виробництво трикотажних виробів, зокрема: панчішно-шкарпеткових на 17,7% (вироблено 68 млн. пар), трикотажу спіднього – на 33,3 (19 млн. шт.), а верхнього – на 10 (3,1 млн. шт.), светрів, джемперів, пуловерів – на 5,9% (близько 1,3 млн. шт.).

Найменший приріст виробництва (4,3%) за січень-грудень у **швейній промисловості**. Обсяг виробництва готового одягу з текстилю зріс на 4,3%, порівняно з аналогічним періодом попереднього року, а виробництво хутра та виробів з хутра, за цей період скоротилося на 4,9%.

На швейних підприємствах за 2010 р., порівняно з попереднім роком, скоротилися обсяги виробництва суконь – на 5,3% (виготовлено близько 1,1 млн. шт.),

костюмів чоловічих на 20,1 (449 тис. шт.), а пальт, напівпальт, шуб з натурального хутра – на 16,7% (4,3 тис. шт.), що пов'язано із насиченням даного сегмента ринку імпортною продукцією, обсяги ввезення якої з року в рік зростає.

Водночас, збільшилося виробництво пальт, плащів, курток чоловічих на 3,6% (виготовлено 380 тис. шт.), а жіночих – на 0,1% (1,7 млн. шт.) та решти груп товарів – спідниць, брюк, бриджів. Асортиментний ряд випуску товарів легкої промисловості залежить від багатьох суб'єктивних чинників, зокрема: модних тенденцій, сезонності, особливостей кліматичних умов, смаків, уподобань та попиту споживачів тощо.

За 2010 р. у **виробництві шкіри, виробів зі шкіри та решти матеріалів** загалом позитивний результат (106,4% до 2009 р.). Хоча шкіряна підгалузь скоротила обсяги виробництва продукції на 5,4%, порівняно з попереднім роком. Взуттєва підгалузь спрацювала з індексом виробництва 119,3%. Обсяги виробництва взуття зросли і у натуральному вираженні на 21,4%. (вироблено 24 млн. пар за рік).

ТАБЛИЦЯ 2 – Виробництво основних видів продукції

Продукція	Вироблено за		Грудень 2010р., %, до		Січень–грудень 2010р., %, до січня–грудня 2009р.
	січень–грудень 2010р.	грудень 2010р.	листопада 2010р.	листопада 2009р.	
Пряжа бавовняна, т	5014	420	189,2	80,5	74,5
Тканини – всього, тис.м ²	87824	8733	116,9	104,2	101,6
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. пар	67959	5458	90,4	98,9	117,7
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	380	28,1	88,1	133,2	103,6
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	1718	76,3	63,8	156,0	100,1
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	449	60,3	119,9	123,1	79,9
Сукні та сарафани жіночі та дівчачі, тис.шт.	1086	69,3	111,6	59,7	94,7
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис.шт.	1257	117	87,7	119,2	105,9
Одяг верхній трикотажний, тис.шт.	3124	185	57,9	77,8	110,0
Трикотаж спідній, тис.шт.	18976	2268	111,8	180,4	133,3
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, шт.	4267	277	100,0	48,9	83,3
Взуття, тис. пар	24048	2269	100,2	120,6	121,4

Нерівні умови конкуренції для українських підприємств на внутрішньому ринку створюють дешеві товари турецько-китайського виробництва сумнівної якості, а також товари, які ввозяться в Україну із заниженням їхньої митної вартості для ухилення від повної сплати податків, контрабандно, товари «секонд-хенд», «тіншового» виробництва, які майже витіснили з ринку України вітчизняні товари легкої промисловості. Частка української продукції на внутрішньому ринку, за експертною оцінкою, становить лише 20 %.

У минулому році підприємства легкої промисловості відновили нарощування експортного потенціалу. Обсяг експорту за 11 місяців 2010 р. збільшився на 5,1% і становив близько 1 млрд. дол. США. За січень-листопад поточного року проти аналогічного періоду 2009 р. збільшився експорт текстильних матеріалів – на 5,9%, нетканих матеріалів – на 5, одягу трикотажного – на 18,3%, спецтканин та трикотажних полотен – в 1,6 разу, решти готових текстильних виробів – на 15,8%, взуття – на 22%, виробів зі шкіри – в 1,6 разу.

Через надмірну експортоорієнтованість швейної та трикотажної підгалузей асортимент та обсяги їх виробництва залежать від наявності іноземних замовлень на виготовлення продукції. Останнім часом відстежується негативна тенденція перенесення таких замовлень з України до країн Південно-Східної Азії. Так, за даними статистики, експорт текстильного одягу з України (що майже на 90 % виготовлено за давальницькою схемою) в 2009 р. до 2008 р. скоротився на 24,6%, а за 11 місяців 2010 р. до відповідного періоду 2009 р. – на 1,5%. Водночас в Китаї, Індії, Туреччині, Сирії легка промисловість є однією з пріоритетних галузей економіки, здійснила технічне переоснащення, забезпечена у достатній кількості дешевшою робочою силою і має відчутну державну підтримку для розвитку та виходу на зовнішні ринки.

Так, обсяги імпорту товарів легкої промисловості більш, ніж удвічі перевищують їх експорт, і продовжують збільшуватися. За 11 місяців 2010 р. проти аналогічного періоду 2009 р. імпорт зріс на 43,6% (2,4 млрд.дол.), що становило 4,4% у структурі

товарного імпорту України. Причому імпорт зріс за всіма позиціями товарів галузі, зокрема, обсяги ввезення товарів текстильної групи збільшилися на 38,2%, взуття – в 1,7 разу, а виробів із шкіри – в 1,4 разу. До того ж, імпорт продукції легкої промисловості у кількісному вираженні продовжує перевищувати внутрішнє її виробництво по тканинах – у 5,5, панчішно-шкарпеткових виробках та взуттю – у 6, светрах – в 9 раз.

Моніторинг динаміки рівня середньої митної вартості окремих видів імпортованих товарів легкої промисловості за останні кілька років свідчить про те, що вона залишається низькою і не відповідає реальній вартості аналогічних товарів українського виробництва. Згідно із митною статистикою, за 9 місяців 2010 р. в Україну ввезено светри по 2,4 дол. за виріб, костюми чоловічі й жіночі – відповідно по 3,7 і 3,2 дол. за виріб, сорочки чоловічі – 2 дол. за виріб, взуття – 3,3 дол. за пару. Таким чином, втрати Державного бюджету від заниження митної вартості тільки за цих товарних групах, за експертною оцінкою, становили близько 5 млрд. грн.

Соціальні показники роботи галузі

У легкій промисловості України зайнято 3,4 % промислового персоналу. Кількість працівників галузі з року в рік зменшується. Так, з початку 2010 р. чисельність працюючих у легкій промисловості

скоротилася на 3% і становила у листопаді 95,5 тис. осіб, в тому числі у текстильній промисловості, виробництві готового одягу та хутра – 75,8 тис. осіб, а у виробництві шкіри і взуття – 19,7 тис. осіб.

Плинність кадрів пов'язана в основному із низьким рівнем заробітної плати у галузі, що залишається майже вдвічі нижчим від середнього рівня оплати праці у промисловості. Зокрема, середньомісячна зарплата у розрахунку на одного штатного працівника у текстильній промисловості, виробництві готового одягу та хутра за січень-листопад 2010 р. становила 1306 грн., а у виробництві шкіри і взуття – 1380 грн., що відповідно на 32,3 і 22,5% більше, ніж за відповідний період 2009 р. (довідково: у промисловості – 2543 грн. або 124,6% до 2009 р.).

Позитивом у роботі галузі є скорочення на 19,6% з початку 2010 р. заборгованості з виплати заробітної плати на підприємствах недержавної форми власності, яка становила на 1 грудня 2010 р. 12,3 млн.грн. або 1,7% від загальної суми заборгованості по промисловості. При цьому, сума невиключеної заробітної плати на економічно активних підприємствах легкої промисловості становить 2,8 млн.грн. (22,9% від загальної суми заборгованості по галузі), а найбільша частка (73%) невиклат припадає на підприємства-банкрути з текстильного виробництва, виробництва готового одягу, виробів з хутра і досягла 9 млн.грн.

Від стресу – читання

Британські вчені провели експеримент, в процесі якого учасники, що перебували у депресивному стані, мали вибрати найбільш прийнятний спосіб виходу з нього.

Ті, хто розпочали читання, відчули поліпшення через шість хвилин!

У свою чергу, лікарі рекомендують читати статті, книги, **журнали** кожного дня, аби уникнути нервової напруги та стресових ситуацій. При цьому вибирайте позитивнішу літературу: романи, **наукові й пізнавальні статті**, вірші та новели.

А ось детективами і фантастикою не дуже захоплюйтесь: в кращому разі це призведе до переживань, а у найгіршому – переросте в нервовий розлад.

Виберіть собі книгу до душі й читайте її у вільний час. Не мине і тижня, як відчуєте позитивний наслідок. На заміну роздратованості й постійному стресу прийдуть спокій, впевненість та урівноваження!

Отже, ні музика, ні прогулянка в парку, ні відеосеріал не розслабляють й не знімають стрес так, як читання.

Легка Науково-виробничий журнал **промисловість**

– незмінний організатор керівників підприємств у генеруванні нових ідей в різних напрямках діяльності:

- * Економіка легкої промисловості
- * Кадри – їх наявність, мотивація до праці
- * Менеджмент та маркетинг (посадові інструкції)
- * Творчі ідеї дизайнерів, історичні витоки моди
- * Дискусійний клуб керівників
- * Індустрія виробництва одягу з давальницької сировини
- * Пропозиції фірм щодо устаткування, сировини, фурнітури, аксесуарів тощо
- * Огляди виставок та інших галузевих заходів
- * Наукові розробки молодих вчених
- * Консультативна допомога керівникам з широкого кола питань

Редакційна передплата на журнал «Легка промисловість» (у суммі 120,00 грн. без ПДВ) здійснюється на Р/р 26001031255971, Старокиївське від. КМФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322012, Державного Центрального бюро технічної інформації з легкої та текстильної промисловості, код ЄДРПОУ 00311496.

Призначення платежу – *Редакційна передплата на журнал «Легка промисловість».*